

225

quae pessimae, multoq; magis, si et plura sint, quae
deteriora sunt. Dominum circa contentiones
de religione considerandum est, nam pleriq; ju-
dicio circa res divinas plus quam adolentes
et pueri sunt. Unde fit, ut plerumq; quae bene
dicuntur ab Orthodoxis, non tam juvant quam in-
ficient, quae à Sophistis contra veritatem dicantur,
pessimae, maxime, cum et plura soleant esse, quae
deteriora sunt. Loquacissime enim instant So-
phistae tales, et ut postremi aures auditorum
occupent, studiose dant operam. Ut ne dicam
naturali hominum vitio facilius arridere men-
dacium, quam placere veritatem, sicut citius
inhoret menti prava sententia quam pia concio.
Quicquid igitur statuerit vester Magistratus, me-
nete saltem, ut hoc et similia, prudenter pensitet,
et aliarum etiam Ecclesiarum etiam exquirat
audiatq; in causa comuni iudicia, ne postea,
quod paucorum deliquit imprudentia, tota haere
et lugere cogatur Ecclesia, etc. Vale Heidelb.
postridie Paschaty Anno 1614.

173.

Reverendissimo in Christo Patri ac Domino, Dño
Georgio Abbati, divina providentia Archie-
piscopo sanctuariensi, totius Angliae Primati
ac Metropolitano, Regiae Majestati à sancti-
oribus consiliis. etc.
Gratiam et Pacem à Domino. Reverendissime Prae-
sule Domine ac Pater in Christo honorandissime. Re-
cum de concilianda, unione et Synodo Evangelico-
rum, quod ad te mitto, ante complures annos scriptum,
post variam recognitionem, observationem, mo-
derationemq; nunc tandem approbatione superio-
rum tui commisi. Utinam conatui adjuvet Deus

propitius! Nihil novi mundo exhibeo, nec novum con-
tentionis pomum, objicere cogito. Id vero ago & quero,
ut momentis controversiarum, quae sat diu Ecclesias Evan-
gelicas Germania divergant, perspicue explicatas, magis
quam adhuc factum videtur, dilucide ostendam, nec
falia, nec tanta esse in singulis sententiarum divortia,
quin Synodo generali mediante, ad unitatem fraternam
omnes redire, iunctisq; contra Anti-Christum Roma-
num precibus, studiis, consiliis, viribus, stare simul que-
amus et debeamus. Rem summa difficultatis molior. It-
gnosco, at non facilia, quae pulchra, quae magna. Im-
ploranda hic est. De medijs loquor. Et excitanda ho-
narcharum ac Principum Christianorum, qui Roma-
num nunciant, pietas et auctoritas. Quibus modo
res tanta molis sit cura et cordi, ut esse ex officio
deberet, ego futurum confido, in vado erit. Primum
in his partes debentur Regiae Majestati Magnae
Britanniae, tanquam fidei Catholicae Apostolicae
defensori ac propagatori. Hujus ideo Majestati
IHXNICVM dicatum et consecratum cum brevi Episto-
lio, amicorum opera transmissi. Ad Tuam dignitatem,
Praesul Amplissime, exemplum dirigere etiam volui
et merito debui. Te enim cum divina clementia
in eum muneris et dignitatis gradum evererit, ut
Ecclesiae salutem plurimam et debeas et possis promo-
vere: utiq; non modo non Studium hoc meum,
quale quale sit, gravissimo iudicio tuo perspiculare po-
teris, calculos, si dignum videbitur, niveo signatum
commendabis. sed ut causam Ecclesiae, quae sola
hic vertitur, apud Majestatem Regiam una cum
Reverendissimis Dñis Episcopis alijs Collegis tuis
honorandis consilio et auctoritate. Tua modis
omnibus juvare non gravaberis. Da veniam li-
bertati, et divina clementia. in multos annos
Ecclesiae. vive et vale. Praesul dignissime. Heidelberg
13. April. 1614. T. H. ac D. Stud. Q. Pareus.